Ч. 129 (923). Львів, второк 11. червня 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3.)

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Польські клопоти Австрії.

Ґр. Буріян виїздає нині до Берліна. — На конференціях з нїм. канцлером буде ся обговорювати поширене і поглиблене австро-німецького союза. В звязи зі сим має бути порушена також польська справа. — Польські руководячі круги в Австрії і польськім королївстві докладають усїх зусиль, щоби розголос про їх справу як найбільше поширити і зєднати її як найбільше прихильників і помічників. Мінімальна їх програма зводить ся до сего, що осередні держави заґарантують ненарушимість конґресової Польщі, злученої з неподільною Галичиною під панованєм монарха з габсбурської династії, а рівночасно забезпечать польські інтереси на Литві, Білій Руси і Україні та признають рівноуправнене Поляків в пруськім королївстві.

Зі всїх осередних держав одна Угорщина заняла дотепер ясно означене становище в польській справі. Міністеріяльна угорська рада з дня 7-го с. м. займала ся польською справою.

„Pesti Hirlap" доносить, що Мадяри попруть в цїлої сили домагання Поляків в справі австро-польської розвязки, під услівєм, що Угорщина дістане немешну самостійність і незалежність, як нова Польща, що спільні справи триялїстичної австро-угорсько-польської держави зредукує ся до необхідно конечних меж, надто, що Угорщина дістане як компензату Боснію, Герцоґовину та Далматію.

В Австрії опінія нїмецьких полїтиків поділена. Нїмецько-ліберальні круги, хотіли би через виділене Галичини зі складу австрійської держави і через прилучене її до Польщі — утворити з Австрії державу з переможним нїмецьким характером — розумієсь — як на таку розвязку польського питаня згодить ся Німечина. Але переважна частина австрійських Німців і се головно з військових і велико-промислових кругів є противна прилученю Галичини до Польщі зі зглядів стратеґічних і торговельно господарських. Після обчислень нїмецьких статистиків Галичина означає для Австрії 26 прц. її поверхні, 28 прц. населеня, 37 прц. управної землї, 34 прц. городів, 30 прц. продукції збіжа, 50 прц. стручкових плодів, 45 прц. зборів картофель, 78 прц. куделї, 50 процент. стану коний і 30 прц. стану худоби і свиний. Надто Галичина доставляє австрійському промислови соли, нафти і дерева, а західна Галичина є углевою резервою для австрійського промислу на довгі літа.

Державні Німці є на загал противні австро-польській розвязці, передовсім зі стратеґічних зглядів — а сї для Німечини міродатні. Східну границю хочуть і мусять мати Німці цїлком забезпечену. Не можуть вони згодити ся на відступлене Польщі ні Литви ні Білої Руси — бо Литва є для Німечини помостом до Курляндії, а Біла Русь до України. Через відступлене сих країв Польщі відрізали би ся Німці від сходу, передовсїм від Росії і України. З тих самих причин, як також ізза ґаранції додержаня умов берестейського мира противні є Німці відступити Польщі Холмщину і Підляше. Не згодять ся також Німці дати Полякам ґарантію, що Галичина на віки вічні буде неподільною. Німці взагалї не бажають собі утворити на своїх східних границях могучої Польщі — бо видять в нїй цїлком слушно свого ґрізного противника в будучині.

Берлїнська консервативна часопись „Kreuzzeitung" з приводу поїздки ґрафа Буріяна пише ось-що: „Не належить сподївати ся остаточно рішеня польської справи на конференціях ґр. Буріяна з ґр. Ґертлїнґом. Супроти повтаряючих ся зі сторони Австрії зусиль австро-польської розвязки, вказують нїмецькі урядові круги, що розвязка та не відповідає бажаням нїмецького правительства. Польська справа є одною і то маловажною в комплексі ріжних справ, які мають полагодити Німечина і Австро-Угорщина.

Зновже „Neue Fr. Presse" доносить, що неохота до т. зв. австро-польської розвязки зростає в Німечині чим-раз більше. Розвязка польської справи після нїмецьких плянів не може виходити поза межі польського конґресового королївства і навіть тоді воно буде господарско і військово звязане з осередними державами, так, що Німці будуть мати повну ґарантію, що Польща нїколи не загрозить їх східних границь. На всякий случай — кінчить „Neue Fr. Presse" — дорога до розвязки польського питаня в австро-польськім або иншим змисї є дуже далека. На сїй дорозї стоять цїлі гори трудностий і ґр. Буріян, як повернe до Відня, ледви чи зможе похвалити ся успіхом.

Таке становище нїмецького правительства і нїмецької преси викликує серед віденських польських кругів зрозуміле подратоване і розчароване.

Холмщани у гетьмана.

Делеґація від Холмщини у Гетьмана.

У Гетьмана явилась депутація від Холмщини. В склад її входили: о. А. В. Маціюк, Статський, Радник, А. Д. Павлюк, О. П. Дуда, В. Макарук, о. Іван Левчук, К. Дмитрак, В. Мацук, Козак та Малиць. Вони повідомили гетьмана про стан діл в Холмщині, просили приєднати Холмщину до України та сповістили, що на стаціях Ворожба, Ковно й Лупськ стоять поїзди з Холмщанами, яких матеріяльне положене незвичайно важке. Крім того депутація просила о призначене на Холмщину Скоропис-Йолтуховського.

Гетьман вислухав уважно делеґатів від Холмщини, розпитував їх про подробиці та обіцяв допомогу.

З приводу питаня приєднаня Холмщини до України відіслав їх гетьман до міністра заграничних діл.

З України.

Митрополит Антоній.

Міністер віроісповідань звернув ся до митр. Антонія з просьбою приїхати у Київ для обговореня деяких питань з церковного житя. По розпорядженю митрополита виїхали в тій справі в Київ епископ Сумський Митрофан і секретар духовної консисторії д. Лебедєв. Митр. Антоній відклав свій приїзд до Києва тому, що його вибору до сеї пори не затвердив моск. патріярх Тихон.

З Ради Міністрів.

Оноді рішено на Раді міністрів прискорити порішене земельного питаня. Принято також законопроект про присягу для урядників і військових. Згідно з новим законом всї урядники складати-муть присягу на вірність в службі самостійній Укр. Державі і Гетьману, як голові укр. війська.

Делеґації у гетьмана.

У гетьмана явилась депутація укр. залізничників. Депутація запевнила гетьмана, що залізничники добре розуміють свій обовязок перед вітчиною, розуміють серіозність моменту й ні за що не виявлять діяльности, що може шкодити інтересам Укр. Держави. Гетьман дякував депутації і зазначив, що він вірить у вірність залізничників Укр. Держави та їх бажанє бути їй корисними.

Дня 29-го мая були у гетьмана такі делеґації: від георг. кавалерів, яка повідомляла про орґанізацію союза й просила о дозвіл на назначене ревізії комітету; делеґація від спілки недужих козаків одеського ґарнізону, делеґація одеської спілки козаків, делеґ. викладчиків київських початкових шкіл, дел. від постійних лїкарів м. Харкова, дел. від вільного козацтва і військових частин Полтавщини і від головної гарматної управи.

Земельна реформа на Україні.

Київ. 7. червня. (Т. Б. К.). Через поділ земельної посілости хоче правительство перевести лїпшу орґанізацію земельної власности селянства після взірців Столипина (!!). В тій цїли орґанізують земельні комісії.

Волинські земці у гетьмана.

Делеґація волинських земців, зложена з земельних власників, явилась у гетьмана з просьбою о заведенє ладу та з заявою, що „готові віддати все для української держави до розпорядимости гетьмана — навіть себе".

Гетьман подякував і заявив, що орґанізація краю лежить йому на серци. Він хоче держати ся демократичних принціпів і тому і земства будуть здемократизовані. Гетьман закликав земців до творчої праці для укр. держави.

Заявив, що захопив владу лише тому, аби завести лад і шанованє закона та довести Україну до добробуту. Просив „не няти віри темним слухам, розповсюдненим зломисними людьми" про його політику.

Кубанці у гетьмана.

Делеґація від кубанського правительства голова Рябовіл і члени: Скопців, Омельченко, Каплін, Безкровний, та Султан-Шахім-Гірей (від кавказьких верховинців) — явились у гетьмана з проханєм допомогти Кубанщині у борбі з большевиками — головно артилерією. Гетьман обіцяв Кубанцям найдальше ідучу поміч.

З київського університету.

Загальні збори лекторів і представників студентства рішили поставити на проректорів кандидатури Ф. П. Сушицького та М. І. Туган-Барановського.

Дня 5. червня буде засіданє комісії для вироблення проекту організації державного Українського Університету під проводом ректора.

Заколот на Донщині.

В Київі одержано частину такої радіотелеграми:

„Доводим до відома народних комісарів і мирової конференції в Київі, що ніякої влади на Дону крім центрального виконавчого комітету й його президії немає. Всяке друге правительство, котре себе оголосило, або оголосить, є державні зрадники, котрих віддасть ся під суд за державну зраду. Саме нас повідомили, що на мирній конференції виступає делеґація донського правительства. Ми катеґорично заявляєм совіту народних комісарів і мировій конференції в Київі, що без документів влади донської републики ніякі делеґати не повинні бути допущені до мирових переговорів. Без таких ми оголошуєм їх незаконними й самозванними".

Виходить: на Донщині є два правительства — большевицьке і козацьке.

Становище Білоруси.

Як повідомляють з Москви, Білоруське правительство передало німецькому послови на Україні ноту, в якій зазначило свої домагання, а саме: 1) признанє Білоруси й влади її Ради, 2) аби Білоруси поможено в боротьбі з большевиками в східній частині Білоруси, аби кордон Білоруси біг так, щоби в склад її входили гродненська ґубернія й басейни Припяти та місто Вильно.

„Питанє про істнованє України як самостійної держави рішене"!

Одеська „Молода Україна" пише в статі під заголовком: „Самостійна Україна" про розмову президії Української Парл. Репрезентації з державним секретарем Кільманом таке:

„Питанє про істнованє України як самостійної держави можна вважати рішеним. Як видно з телеґрами „Berl. Tageblatt-у" президія Укр. Парл. Репр. — пп. Петрушевич і Левицький — відвідала в столиці Німеччини дра Кільмана, щоби виясняти відношеня німецьких правлячих кругів до нового положення на Україні. Нім. міністер загран. діл заявив Українцям, що Німеччина буде непохитно придержуватись умов берестейського договору і в цілости їх переводити. Таким чином побоювання, що Україна, відділившись від Росії, може знов втратити свою самостійність, по словам Кільмана — безосновні. Як видимо, оконечне питанє істнованя України наближаєть ся до свого сущого рішеня.

„Тямимо, що говорило ся на послідним засіданю Центр. Ради. „Зразу національне самоозначеннє, опісля соціальні реформи". Така була провідна думка промови В. Винниченка, що стояв при власти в траґічну хвилину січневих днів — в хвилину, коли питанє стояло ребром, коли вибір впав на одно рішенє, коли національна політика повинна була всім ходом історичних подій взяти верх над соціяльною програмою. Весь траґізм положення лежав іменно в тім, що перше (національна політика) не могла вестись без шкоди для загальних завдань соціяльного характеру. Питанє стояло ясно і катеґорично: „або — або..." Та Україна пішла не за Леніном і Троцьким, а вибрала свій неминучий, історичний шлях.

„Покищо маємо міністерство Лизогуба і спілки. Та разом з тим признанє нашої самостійности. Досі панувала на Україні зверхня політика. Тепер перед нами починають виринати задачі внутрішної програми. Грядe пора, коли торжество соціяльної політики увінчає житє України від нині і во віки".

„Будьте спокійні! Будучина ваша!"

В „Молодій Україні", виходячім в Одесі укр. орґані на рос. мові, в числі з 6. с. м., поміщено статю п. Горленка під заголовком „Мечты и думы" (Мрії і думки), в котрій наведено між иншим також розмову автора з одною „молодою, дуже впливовою личностию, висше поставленого як пільний маршалок, Бем Ермолі". Про сю розмову п. Горленко пише:

„Коли глядіти на Україну з висоти птичого лету, український рух може дійсно видавати ся оперетковою. Та коли вглубитись в него, приглянутись ближше українським масам, картина дуже змінють ся: те, що являлось оперетковою, здасть ся траґедією. Одна ще висше поставлена личність як польний маршалок Бем-Ермолі попробувала те зробити і відвеслa зовсім иншi враження:

„Український нарід — говорила мені та личність на чистій українській мові — се нарід з великим засобом потенціяльної енерґії. Вам як українському діячеви і старому публіцистови краще знати, яку силу — правда покищо затаєну перед посторонним оком — представляє відроджена українська інтеліґенція — народні учителі, семінаристи, молоде духовенство, лікарі, адвокати. Я бачив ту інтеліґенцію в Галичині, пізнав її, близько познакомив ся з нею. Я мушу отверто сказати: горе тому, хто легковажить її вплив на маси. Раньше чи пізнійше він тяжко заплатить за свою помилку. А кромі того вашому народови щастить, щастить-же!... Погляньте на його міжнародне положенє. (Тут цензурна прогалина). Україну не віддасть Росії ні Австрія ні Німеччина. Якби не була Росія ослаблена — в політичній і економічній злуці з Україною вона за десять, двайцять літ всліє станути на ноги. (Знов прогалина). Ergo — Україна мусить остати самостійною навіть тоді, коли вона того не схоче. Якби вам тяжко не було під сю пору, глядіть бадьоро на справу. Молода Болгарія, молоді Чехи, ваші брятя в Галичині зачинали свій тернистий шлях при умовах значно тяжших. Та і ваш національний рух тут на Україні, здасть ся, не давно як так став на твердий ґрунт, щоби до нього можна було ставити високі вимоги. І коли за той короткий час, при неймовірно важких матеріяльних і духових умовах ви змогли стати на ноги без ніякої посторонної піддержки, радше навпаки при загальнім протиділаню, то будьте спокійні; будучина ваша! Ви не забувайте ще про одно — із світової різні ваш нарід перший всліє вийти. Яким чином — се инше діло. Та для економічного й культурного розвитку України ся обставина мати-ме превелике значіне. Коли инші лічити-муть старі рани, ви виступите на арену міжнародної борби цілковито скріплені і спосібні до бою!"

„Так менше-більше говорив мені перед місяцем дуже молодий і дуже впливовий наш „союзник" — додає п. Горленко.

Містимо сю характеристичну опінію „молодої, високо стоячої личности" як заслугуючу на увагу. Посторонні люди цінять нас та симпатизують з нами. А ми зводимо лемент, наче-би Україна була слабосилим, кволим міжнародним потирчатем та начеби справді можна вже було її живцем покласти в домовину. Більше віри в свій нарід і його животні сили!

Страшна катастрофа в Київі.

Київ, 8. червня 1918 р.

Дня 6. червня о 10-годині перед полуднем над Київом з боку Печерська завились величезні пасма полумя і чорні зловістні клуби густого диму.

Зараз-же за тим зачули ся неймовірної сили громові вибухи, які слідували один за одним майже без перестанку. По всьому місту сипалось із повибиваних вікон шкло, будинки ходили ходором і трясли ся, як у пропасниці.

Почала ся страшенна паніка: люди кидали хати, кватирі і лавою бігли, по улицях хто куди. Спочатку думали, що се обстрілюють з гармат місто, але вибухи були о стільки незвичайні, що ясно було, що то щось инше.

Тимчасом над Печерском повстав кольосальний стовп диму, мов від вульканічного вибуху, верхом своїм зливаючи ся з хмарами, а на його чорному тлі мигтіли снопи зірок і іскор: то рвали ся, висаджені у воздух силою вибуху гарматні набої, шрапнелі, ракети і т. д.

Публика кинула ся втікати; вибігали з хат напіводягнені, і бігли геть за місто по дорогам у Святошин, Пущу-Водицю, в Бровари безперервною лавою втікачі, одні на візках, другі на ломовиках, треті на трамваях, а то й просто пішки. На обличах у всіх невимовний жах.

Моментально почали зачинятись маґазини, в інституціях припинилась праця, по школах розпустили дітий.

Пішли чутки, що вибухли отруйні ґази, які отруять усе місто і се ще збільшило неймовірний переполох.

В університеті і по инших інституціях роздавали протиґазові маски, і там зібрались великі маси народу.

Начальник ґенерального штабу д. Сливинський з метою зльокалізувати пожежу, що виникла від вибуху, наказав командирувати до праці по ратованю людности і гарматних складів частини війська, що лишили ся від бувшої української армії, ріжних специялістів, техніків, саперів, зелізничників і ин.

Ще як тільки стало відомо про вибух д. Сливинський наказав зібрати кількасот специялістів, які під керовництвом інспектора технічних частин отамана Лорченка після перших-же вибухів прибули на місце нещастя. Козаки і жовніри української армії відважно з небезпекою для житя кидались у вогонь. Їх безперестанку засипало набоями, скалками зеліза й цегли. Богатьох із них поранило. Отряд працював цілу ніч і весь учорашній день. З наказу д. Сливинського отряд приступив до збирання всіх нерозірваних набоїв. Як виявилось, пощастило вратувати де-які склади.

Підчас вибуху на Звіринци, перші хвилі вибуху на лисогорському форті повибивали всі вікна і двері на складах пороху й набоїв. І тільки дякуючи пильному догляду за Лисою Горою і розпорядности військової влади пощастило вратувати місто від ще більшого нещастя.

З наказу начальника штабу д. Сливин-

ського була зроблена інспекторська перевірка всіх складів і пивниць на лисогорських фортах, була збільшена сторожа, позаливали водою піроксилії і були також перевірені гримучі набої.

Вчера й позавчера військовий міністер ґен. Рогоза видав цілий ряд наказів у звязку з ратованем тих складів, що лишили ся цілими. По справах, звязаних з вибухом, міністер приймав учера без особливих докладів. Вчера-ж у сїй справі у міністра були з докладами голова гарматного відділу, командант і инші урядові особи.

Було наказано зібрати всї набої, що були розкидані підчас вибуху в районї Звіринця, Нового Строїня, і ин.

Як потім виявило ся, катастрофа розпочала ся після того, як з невідомих причин (необережність, самозапалене ракетного матеріялу) зайняло ся в ракетних майстернях. З ракетного відділу огонь перекинув ся на величезні склади гарматних набоїв, які цілими були складені на роздоріжі зелїзничих віток, з яких одна веде до монастиря о. Іони, а друга на ст. Київ III-ій. Тут же по сусїдству були й порохові пивниці і склад піроксиліну.

Від детонації вибуху потроху охоплювали все більший і більший район і через яких кількадесять хвилин уся місцевість, що лежить круг Ново-военного кладовища на кілька верстов завдовжки і завширшки виявляла з себе грізне море вогню й диму.

Підкинені силою вибуху на неймовірну височінь гарматні набої сталевим градом сипнули на Звіринець і всї його околиці, скрізь несучи з собою вогонь, смерть і руїну.

Хати і будинки від напору повітря розлітали ся на тріски. Увесь район, починаючи від Дніпра і до Київо-Воронїжської зелїзниції зруйновано немов гураґаном.

На місце нещастя зразу були направлені санітарно-лікарські вітряди з каретками й автомобілями пожарні частини, військова охорона і державна варта. У богатьох були при собі протиґазові маски.

На щасте вітер дув з північного заходу і вся страшенна димова кольона похилившись вздовж по Дніпру розвіювалась геть по всьому небосхилї.

В диму чула ся безперервна тріскотня дрібних набоїв і ракет і важкий грюкіт ріжнокаліберних гарматних набоїв.

Инколи при дужому пориві вітру видно було, як догорав Троїцький монастир, котрий опинив ся у сфері нещастя.

Стояти близько вогню було небезпечно, бо кулї, скалки знарядів і навіт цілі набої літали по всіх напрямах.

Санітари, сестри милосердя і пожарні відважно працювали не покладаючи рук цілий день і ніч...

Поранених і побитих возили автомобілями до ріжних лікарень, переважно до військового шпиталю.

Не дивлячись на нещасте, були випадки мародерства, але їх рішучими заходами спиняли.

Слобідка теж не мало потерпіла від вибухів: хоч її й відділяє від катастрофи Дніпро, тим не менше й там повибивані шиби попровалювані стіни, попсовані дахи...

Вчорашній день пройшов спокійно. Почали відкриватись маґазини, крамниці. Почали функціонувати ріжні інституції, і тільки в ночі інколи мигтять ще над Звіринцем блискавки вибухів поодиноких набоїв. (Н. В.)

Нема укр. товмачів в Австрії.

Одеса 6. червня, 1918.

У представника українського правительства в Одесї С. Н. Гербеля явилась вчера депутація українських партій, в склад якої входили І. Липа, Д. Бузько, Пшоник та В. Мурський від ред. дневника „Вільне Життя“. Депутація запитала п. Гербеля, на якій підставі видано розпорядок, щоби переписку між українськими властями й австрійською командою вести на російській, а не на українській мові, як се велось до сеї пори.

Гербель відповів, що сталось се на просьбу австрійської команди, яка не має перекладчиків, що знали-би українську мову.

На то заявив один з членів депутації, що в Одесї є чимало офіцерів, галицьких Українців, які моглиб бути перекладчиками при штабі. Тим способом можна справу полагодити зовсїм мирно і не видавати розпоряджень, які мусять захвилювати широкі круги українського громадянства, котре зовсїм слушно добачує в такім розпорядженю дальший стан московщеня наших урядів і подоптане прав української мови. Колиж розходить ся о те, щоби австрійській команді влегшити переписку з українськими властями, так красше до них звертатись на німецькій мові. Се буде як-раз акт чемности з нашого боку і для нас не буде маревом відбудови московщини.

Дальше звернено увагу С. Н. Гербеля на завзяте австр. цензора, який цензурує „Вільне Життя“ та „Молоду Україну“. З усїх одеських часописий як-раз найбільше нищить ся українську пресу і то за матеріял, який свобідно появляєть ся в инших часописях. Цензор чіпаєть ся поодиноких слів (пр. „чорна сотня“ вважаєть ся по його думці неценізурним словом!) і черкає дневник без пощади. П. Гербелеви звернено увагу на те, що цензором українських ґазет в Одесї є галицький Поляк і тому зрозуміле його цензорське завзяте проти укр. преси. Гербель відповів, що має надію небавком дістати з Київа телеґраму про знесенє цензури. Що до надужить Поляка-цензора обіцяв справу розглянути. — (Вен).

Перед всеукраїнським церковним собором.

Київ 6. червня 1918.

Дня 1. червня скінчилась в присутности міністра віроісповідань Зїнківського нарада частини членів всеукраїнського церковного православного собору. Нарада почалась заявою міністра про сучасне становище церковних справ взагалї. Міністер піднїс тяжке положенє української православної церкви. Церкву ждуть важкі завданя: зорґанізувати сильну церковну власть, подбати про духовні школи і їх майно, подбати про церковне майно взагалї і забезпечити удержане духовенства. Обставини вимагають, щоби сї питаня порішити як найскорше. Про відношенє до українського церковного собору гетьмана, уряду взагалї і міністерства віроісповідань, заявив міністер Зїнківський, що і гетьман і уряд і міністерство надають соборови надзвичайну вагу, який один тільки має право і змогу порішити висше названі питаня. Нова сесія собору, перерваного большевицьким наїздом, мала відбутись 23 мая, але постановою частини епископів вона відсунена невідомо до якого часу. По сїй промові міністер покинув засїданє.

Члени собору обговорювали дальше становище епископів до скликаня другої сесії собору, яка — як сказано — повинна була початись 23. мая. Відсунене сего реченця епископами було незаконне і виявило тільки вороже відношенє епископату до української церкви. Українських епископів не обходить ані матеріяльна нужда духовників, ані церква, ані паства. Ся самоволя епископату вразила і обурила всїх членів собору. Приймаючи на увагу все висше зазначене, нарада членів собору одноголосно ухвалила: визнати необхідним негайне скликанє собору, а то на 10. червня с. р., присутним членам собору не розїзджатись і вибрати комісію з членів собору, яка повинна брати участь у будучій нарадї власти з епископатом.

Дня 2. червня с. р. відбулась в міністерстві віроісповідань нарада епископів українських епархій, членів президії всеукраїнського собору і згаданої передсоборної комісії. Предметом нарад було установити реченець скликаня собору. Більшість епископів заявилась за тим, щоби собор відложити, а то опираючись на постанові московського собору. Коли проф. Покровський зазначив, що московський собор з юридичного боку не має ніякого права втручатись в українські справи, то Епископ Евлогій відповів: „Хоч московський собор і не має ніякого канонїчного права втручатись в українські справи, але він як епископ повинен (!?) підлягати сїй постанові і її виконувати“.

Остаточно згодились всї на скликанє українського православного собору на 7. червня ст. ст.

На Українї іде тепер взагалї суперечка про автокефалїю української церкви. Більшість епископів українських епархій з звісним Евлогієм на чолї обстоює єдність церкви української з російською. Ся остання вибрала собі в Москві свого патріярха, який бажає бути головою не тільки російської, але й української церкви. Тим чином Москва мала би бути осередком церковного житя православного сходу. З сим не годять ся однак українські круги, які бажають мати у себе незалежну від Москви українську церкву. На сїм становищи стоїть також українське правительство і гетьман.

Коли гетьман в розмові з церковними єрархами настоював на необхідности автокефалії української церкви, то архієпископ Евлогій сказав, що се неможливо, бо се противить ся канонам. На се справедливо примічує „Відродженє“:

„Не знаємо, на яких канонах опираєть ся о. Евлогій. Нам здаєть ся, що московський патріярх не міг ще дістати канонїчного за-

твердженя вселенського православного собору. Щоби вибір московського патріярха благословили константинопольский, єрусалимський, антіохійський і александрійський патріярх, про се ми якось не чули. Всї сї патріярхи являють ся членами вселенського собору православної церкви, а патріярхат московський ще поки що не здобув собі санкції вселенського собору. Сей патріярхат самозванчий і є нічим иншим, як тільки схизматиком від православної церкви. Треба завдати питане єрархам, чи ми, Українці, підлягаючи канонїчно московському патріярхови, не підпадаємо тим самим під схизму?“

Як сказано — гетьман і міністерство віроісповідань твердо стоять при програмі автокефальности української церкви Так само широкі круги мирви і духовенства. Тому є надія, що маючий ся зібрати собор рішить ту преважну справу згідно з інтересами України і її церкви.

Повне засїданє У. Н. Р.

відбуде ся у Відни, в салї клюбовій, дня 14 с. м. (в пятницю) о годинї 10-тій рано.

Всїх членів взиває ся з огляду на вагу положеня конче прибути. — Президія.

З поля битви.

Відень 9 червня. На італійськім фронтї жива діяльність неприятельських стежий і незначні приступи. Більший бій вивязав ся на Монте Петріка. Неприятелїв всюди відбито.

Берлін, 9, червня. На західнім фронтї артилерійська перестрілка. Кілька незначних анґлїйських і француських приступів відбито. Коло Шато Тієрі кроваво зломано приступ Американців.

ОПОВІСТКИ.

Второк, дня 11-го червня 1918.

Нинї: 11-го червня: греко-кат. Теодозії прпм., римо-кат.: Варнави ап.

Завтра: 12-го червня: греко-кат.: Ізаака пред., римо-кат.: Вас. і Онуфр.

Каса задаткова в Радимні подає інтересованим до відома, що з днем 1 липня 1918 платить 3 проц. від щадничих вкладок. — Дирекція. 1—2

З української торговельної школи у Львові пл. Домбровського ч. 7. (давнїйше Хорущина). Вписи і іспити будуть відбувати ся перед вакаціями в днях 14. і 15. червня 1918. від год. 8-ої рано і 4-ої по пол., а 16. червня 1918. від год. 9-ої рано.

Реченець іспитів і вписів по феріях буде в своїм часї оголошений. — Управа 1—3

Українське Товариство для поширеня ремесла й промислу, Львів, вул. Руська ч. 3. просить Кружки „С. Господ.“, рат. Комітети і своїх місцевих членів, яким донесено про уділений з Бюра скірвців придїл твердої скіри, бути ще ласк. терпеливими, бо скіри тої в наслїдок лихої якости ще не піднято. Очікуємо власне нового довозу. Нові подання дальших Кружків „С. Г.“ і рат. Комітетів принимають ся дальше. Инших подань Бюро скірвців не узгляднює. 2—2 ч. 89

До послїдних подій в Київі. Фотографічні знимки жовнярів розоруженої Нїмцями „синьої дивізії“ можна набути в обох укр. книгарнях у Львові.

В прив. укр. ґімназії з правом прилюд. в Рогатинї при достаточнім числї кандидатів (зголошеня на адр. дирекції) отворить ся по феріях не тільки VII. але й VIII. кл., приготівку, а також курс і I. рік учит. семинарії. Приватні іспити (I—VI. кл.) відбудуть ся 25. і 26. червня; вступні до кляс I—VIII також 25 і 26 червня, а голосити ся треба найпізнійше в день іспиту. Без метрики хресту нові ученики не можуть бути приняті. Осїнний реченець оповістить ся ще. — Д. Лукіянович, директор. 1—3

Позір Брідщина! У второк дня 25. червня с. р. відбудуть ся в Бродах в льокали Товариства „Самопоміч“ о год. 11. перед полуднем Загальні збори брідської філїї Краєвого Товариства господарського „Сільський Господар“ з отсим порядком дневним: 1) Звіт із діяльности уступаючої Ради за р. 1914—1918, 2) Справи відбудови повіта, 3 Вибір нової Філїяльної Ради Просимо о численну участь. о. Юліян Дуткевич, голова. о. Лев Сілїнський, член Ради.

Старшина Кружка У. П. Т. в Бережанах приступаючи до отвореня приватної чотириклясової народної школи в Бережанах розписує отсим конкурс на дві сили учительські та управителя. Рефлектуючі на ті посади зволять подати в порученім писмї до Голови Кружка Дра Василя Левицького в Бережанах всякі дані, відносячі ся до їх дотеперішної служби, та услівя, на яких приняли би посаду — найдальше до 15. липня 1918, щоби завчасу могти подбати про евентуальні урльопи. ч. 103

Парцеляційне Товариство „Земля“ стов. зар. з обм. пор. у Львові, — подає отсим своїм вкладчикам до відома, що з днем 1. липня 1918. знижує стопу процентову від всїх вкладок на 4 прц. — Дирекція. ч. 102.

З Коломиї. В четвер, дня 13 червня 1918 (Вознесенє) устроює укр. громада в сали Щадничої Каси о год. 1. в полудне Людовий Концерт в честь Т. Шевченка. Докід призначений на воєнні сироти і на „Рідну Школу“. ч. 104

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

ОГОЛОШЕНЯ.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

У Львові:		В краю і державі:	За границею	
На рік	44·— К.	56·— К.	На Україні	56 карб.
„ піврокy	22·— „	28·—	В Німеччині	56 мар.
„ чвертьроку	12·— „	15·— „	В инших державах	84 фр.
„ місяць	4·— „	5·— „		

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1·50 К.; в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.

Видає і відвічає за ред. Др Сидір Голубович. Друкарня Артура Ґольдмана, Львів Сикстуська 19.